

ZAŁUPEK - CO TO TAKIEGO!?

DAMIAN D. BRLEA

www.psychoandrologia.com

www.damianbrela.com

ZAŁUPEK (łac. / ang. paraphimosis) definiowany jest jako stan nagły polegający na zatrzymaniu się wąskiego napletka poniżej żołądźca powodujący zacisk na trzonie członka, który prowadzi do obrzęku napletka i żołądźca. im dłużej trwa zacisk, tym bardziej narasta obrzęk stwarzając ryzyko niedokrwienia czy martwicy dystalnych tkanek członka.

Bez wątpienia czynnikiem ryzyka jest tutaj stulejka. Zbyt ciasny napletek, kiedy zostanie nie odprowadzony do pozycji zakrywającej żołądź może spowodować powstanie załupka. Najczęściej do takiej sytuacji dochodzi, kiedy pacjent np. po oddaniu moczu lub czynności higienicznej czy w innej sytuacji zapomni o sprowadzeniu napletka i nieodprowadzony napletek może utknąć, jak wcześniej zostało to opisane, powodując obrzęk.

W postępowaniu diagnostycznym istotnym różnicowaniem jest stan zapalenia napletka i/lub żołądźcia występującym w przebiegu np. stulejki. Ważne jest tutaj kryterium czasowe i co za tym idzie ryzyko powikłań w przypadku załupka - wspomniane wyżej; w każdym takim przypadku pacjenta należy pilnie skierować na ostry dyżur urologiczny.

LECZENIE ZAŁUPKA. W przypadku diagnozy załupka można mówić o trzech rodzajach pomocy/ leczenia. Pierwszą, najczęstszą, formą jest postępowanie manualne polegające na próbie odprowadzenia napletka do pozycji fizjologicznej (zastaniającej żołądź) poprzez manewr uciśnięcia. Kolejnym sposobem w przypadku niepowodzenia we wcześniejszym etapie jest zastosowanie farmakologicznego, miejscowego znieczulenia w postaci naniesienia maści lub iniekcji, co może pozwolić na manualne odprowadzenia napletka. Jeśli i ta opcja nie powiedzie się, ostatecznym rozwiązaniem jest leczenie chirurgiczne polegające na grzbietowym nacięciu napletka. Następnie po opanowaniu stanu zapalnego, ustąpieniu obrzęku rozważane jest obrzezanie, które jednoznacznie likwiduje problem stulejki i co za tym idzie ponownego powstania załupka.

W przypadku załupka zapobieganie polega na pamiętaniu o wąskim napletku i pilnowaniu go, by nie uległ zatrzymaniu się przed żołądziem. Choć najlepszą formą wydaje się być leczenie stulejki, gdyż to ona jest pierwotnym problemem polegającym na zbyt ciasnym napletku – jej formy i opcje leczenia zostały opisane w osobnym artykule.

LITERATURA Skrodzka M., Świniarski P. (2021). *Zaburzenia budowy anatomicznej prącia i ich leczenie*. [W:] red. nauk. Jolanta Słowikowska-Hilczer *Andrologia. Zdrowie mężczyzny od fizjologii do patologii*. PZWL Wydawnictwo Lekarskie – Warszawa.